

Dokument nr. 15:29

(2002-2003)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 561

Innlevert 15. mai 2003 av stortingsrepresentant Gunn Olsen

Besvart 22. mai 2003 av samferdselsminister Torild Skogsholm

Spørsmål:

"Blir saken om bomplassering på E18 i Vestfold forelagt Stortinget, og i tilfelle når?"

BEGRUNNELSE:

Telemark fylke er opptatt av denne saken. Det har kommet ulike signaler om når og på hvilken måte dette skal avgjøres.

Svar:

Et forslag om bompengeinnkrevning på E18 i Vestfold vil bli forelagt Stortinget. Regjeringen tar sikte på å fremme saken i vårsesjonen.

SPØRSMÅL NR. 562

Innlevert 15. mai 2003 av stortingsrepresentant Kristin Halvorsen

Besvart 23. mai 2003 av nærings- og handelsminister Ansgar Gabrielsen

Spørsmål:

"Hydrobedriftene i Sognefjorden har levert store overskudd i svært mange år, og moderniseringsprosjektet i Høyanger vil f.eks. ha en internrente på 22 pst., mens Hydro sine egne krav er på 10 pst.

Hva vil næringsministeren gjøre som forvalter av det statlige eierskapet i Hydro, for å påvirke styret i Hydro til å vedta de lønnsomme moderniseringsprosjektene i Høyanger og Årdal?"

Svar:

Regjeringen er opptatt av å legge til rette for en videreutvikling av næringsmiljøet i Norge. Når det

gjelder børsnoterte Norsk Hydro ASA forventes det fra alle aksjonærer at de investeringer som gjøres kan forsvares økonomisk. Dette er en forutsetning for at arbeidsplasser kan skapes og bevares i et langsiktig perspektiv.

Når det gjelder børsnoterte Norsk Hydro sin virksomhet i Høyanger og Årdal, opplyser Norsk Hydro at det på nåværende tidspunkt ikke har tatt stilling til hva som skal skje med verkene. Det Norsk Hydro har gjort er å igangsette arbeidet med en utredning som vil se på konsekvenser for både stenging og oppgradering av aluminiumshallene. Hydros prosjektgruppe skal også se på ringvirkningene for lokalsamfunnene dersom anleggene ikke blir erstattet med ny ka-

pasitet. Prosjektgruppen som ble nedsatt i februar i år, består av personer fra både lokal ledelse og sentrale tillitsvalgte.

Styret i et aksjeselskap skal jobbe for alle aksjonærs interesser. Nærings- og handelsdepartementet må respektere aksjelovens bestemmelser om hvilke selskapsorganer som skal treffe forretningsmessige avgjørelser.

Dersom myndighetene som eier gjør forsøk på å instruere styret i et børsnotert selskap som Norsk Hydro om hvilke investeringer selskapet skal gjøre, vil det svekke tilliten til Norsk Hydro ASA som selskap,

og Norge som investeringsland. Hydros muligheter til å tiltrekke seg kapital, foreta investeringer og trygge og utvikle arbeidsplasser i Norge kunne blitt skadelidende. I en større sammenheng vil en slik handel måte også være egnet til å svekke tilliten til øvrige selskaper der staten har eierinteresser, og til Norge som lokaliseringsland for virksomheter og arbeidsplasser. Det beste bidraget departementet kan gi i saker som dette er å legge til rette for en næringspolitikk som gjør det lønnsomt for bedriftene å opprettholde arbeidsplasser i Norge.

SPØRSMÅL NR. 563

Innlevert 16. mai 2003 av stortingsrepresentant Eirin Faldet

Besvart 27. mai 2003 av forsvarsminister Kristin Krohn Devold

Spørsmål:

"I St.prp. nr. 53 (2002-2003) har det kommet frem at Forsvaret arbeider med å bygge testbane ved Sessvollmoen. I den forbindelse vil jeg minne om at det allerede er bygd et trafikksenter i Våler kommune som har kompetanse på opplæring, trening og glattkjøring med tyngre kjøretøyer.

Kan statsråden vurdere Norsk Trafikksenter for test og opplæring for Forsvaret for å unngå sløsing med Forsvarets midler?"

BEGRUNNELSE:

Norsk Trafikksenter ble bevilget offentlige midler til bygging av senter. Norsk Trafikksenter har kapasitet til å påta seg oppgaver for Forsvaret. Bygging av testbane ved Sessvollmoen vil derfor være sløsing med offentlige midler.

Det skal nevnes at det i tilknytning til Norsk Trafikksenter er under bygging enda en glattkjøringsbane, som kan være klar fra høsten 2003. Restfinansiering her er ca. 8 mill. kr. Videre arbeider Norsk Trafikksenter med prosjekt Haslemoen, hvor planen er å etablere Nordens største og mest moderne kjøretekniske anlegg. Det interessante her er at nødvendig bygningsmasse er på Haslemoen leir. Her finnes tidsmessige verkstedbygg, garasjer og andre bygninger som behøves for å drive tungbilopplæring. Jeg stiller spørsmål ved den vurdering som ligger til grunn fra Forsvarets side, da Haslemoen leir ikke er tatt i betraktning i forbindelse med Forsvarets føreropplæ-

ring, i det minste da det gjelder glattkjøring/nødmanøvertrening.

Norsk Trafikksenter ønsker gjerne å samarbeide med Forsvaret da det gjelder føreropplæring, og med den kompetanse senteret har på dette området, synes det som sløsing av offentlige midler dersom det skal etableres et øvingsanlegg i tilknytning til Sessvollmoen.

Svar:

Som en følge av Stortingets behandling av Innst. S. nr. 342 (2000-2001), jf. St.prp. nr. 45 (2000-2001) er Forsvarets kompetansesenter for vognførerutdanning etablert på Sessvollmoen. I Innst. S. nr. 342 (2000-2001) står det følgende: "Flertallet forutsetter at det parallelt utvikles kjøre- og øvingsfelt slik at dette ikke blir en begrensning for kvalitetsheving."

I dag benyttes ulike eksisterende tilbud i området, heriblant Norsk Trafikksenter på Våler, til ulike kjøreopplæringskurs. Dette gir ikke en tilfredsstillende opplæringssituasjon for Forsvaret. En egen bane ved Sessvollmoen, knyttet opp til den daglige bruken av simulatorer, vil gi langt mer effektiv opplæring. Blant annet pga. kortere reisetid, kan Forsvaret gi hver elev mer opplæringstid på egen bane. Det er viktig for satsingen på kjøretøyopplæringen i Forsvaret og det miljøet som bygges opp på Sessvollmoen, at det, som Stortinget forutsetter, nå etableres tilfredsstillende øvingsmuligheter.

Etablering av en egen øvingsbane ved Sessvollmoen er en forutsetning for å oppnå den kvaliteten

som er nødvendig på Forsvarets kjøretøyopplæring. Tiltaket vil ikke medføre sløsing av offentlige midler, slik spørsmålsstilleren antyder. Investeringene vil gi reduksjoner i driftskostnadene, som forsvarer

investeringene. Forsvarsdepartementet vil imidlertid ta endelig stilling til prosjektets lønnsomhet når dette legges frem for departementet.

SPØRSMÅL NR. 564

Innlevert 16. mai 2003 av stortingsrepresentant Oddbjørg Ausdal Starrfelt

Besvart 21. mai 2003 av justisminister Odd Einar Dørum

Spørsmål:

"Ifølge ein rapport om ressursfordelinga mellom politidistrikta, er Rogaland politidistrikt sterkt underbemanna.

Kva vil statsråden gjera for å retta opp dette?"

Vedlegg til spørsmål:

Brev frå ordførar Leif Johan Sevland i Stavanger kommune til Stortingets justiskomite vedrørende nye stillingar til Rogaland politidistrikt. Journalnummer: 011967/03. Brevet er datert 7. mars 2003.

Svar:

Som ein del av arbeidet med politireforma, der ressursfordeling og stillingsfordeling er eit sentralt tema, har Politidirektoratet fått utarbeidd ein rapport med forslag til ein ny modell for fordeling av stillingar i politi- og lensmannsetaten.

I forslaget til ny fordelingsmodell er fordeling av stillingar til politidistrikta basert på objektive kriteri-

um (ca. 90 pst. av den totale ramma for stillingar) og på særskilde kriterium i det enkelte politidistrikt (ca. 10 pst.). Basert på dei kriteria som er i modellen, vert det påvist at det er ei skeiv fordeling av stillingar i etaten. Ein kan mellom anna nemne at Politidirektoratet rekne for at Rogaland politidistrikt har ei underdekning når det gjeld stillingar.

Politidirektoratet har anbefalt at modellen for fordeling vert nytta som utgangspunkt for ressursfordelinga i etaten i framtida. Forslaget til fordelingsmodell, og Politidirektoratet si tilråding, er nett kome til departementet. Eg har ikkje teke stilling til forslaget.

Eg viser til at justiskomiteen har bede om å verta orientert om den bemanningsplan som vil vert legi til grunn for politi- og lensmannsetaten. Fordelingsmodellen vil inngå som ein del av ei slik orientering overfor Stortinget om framtidig bemanning i politi- og lensmannsetaten. Justisdepartementet vil kome tilbake til orienteringa i budsjettproposisjonen for 2004.

SPØRSMÅL NR. 565

Innlevert 16. mai 2003 av stortingsrepresentant Lena Jensen

Besvart 20. mai 2003 av utdannings- og forskningsminister Kristin Clemet

Spørsmål:

"Hvilke tiltak vil statsråden iverksette for å bedre den økonomiske situasjonen for årskullene som fullførte sin kunstutdannelse i årene 1998-2001, og vil statsråden opprette en tilleggsbevilgning slik at etableringsstipendet blir tilbakevirkende?"

BEGRUNNELSE:

Kunstfagstipendet ble fjernet i 1997, og dette ble erstattet med et nytt etableringsstipend som ble opprettet i 2002. De fire årskullene som ble uteksaminert i perioden 1998-2001 fikk alle redusert stipend, hvorav de som fullførte i 2001 ble hardest rammet av dette

kuttet. Norske studenter ved utenlandske kunstakademier mistet også kunstfagstipend i 1998.

Disse årskullene med uteksaminerte studenter har fått dårligere økonomiske betingelser når de skal etablere seg som kunstnere, i forhold til andre årskull. Uten fast og stabil inntekt er det vanskelig for mange nyutdannede kunstnere å betjene sine studielån, eller forsøke å etablere seg som kunstner. Dette er en ugunstig situasjon både for kunstnere som risikerer arbeidsledighet, og for staten som har investert i disse studieplassene.

Svar:

Ved behandlingen av St.meld. nr. 27 (2000-2001) Gjør din plikt - Krev din rett om kvalitetsreformen i høyere utdanning, jf. Innst. S. nr. 337 (2000-2001) ble regjeringen bedt om å komme med et forslag til etableringsstipend til kunstnere. Forslaget i

stortingsmeldingen var at etableringsstipend skulle avløse kunstfagstipend som var gitt gjennom Statens lånekasse for utdanning. Forslaget om etableringsstipend ble lagt fram i budsjettet for 2002 under Kultur- og kirkedepartementets område og stipendet blir nå administrert via KKD.

Under behandlingen i familie-, kultur- og administrasjonskomiteen, jf. Budsjett-innst. S. nr. 2 (2001-2002) ble rammene lagt for etableringsstipend. Flertallet i komiteen, som den gang besto av alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Senterpartiet, la til grunn at stipendet skulle utbetales for avgangsstudenter våren 2002. Det går ikke fram at komiteen vurderte å gi stipendet til studenter fra tidligere kull.

Det vil ligge under kultur- og kirkeministerens ansvarsområde og vurdere å foreslå eventuelle ytterligere økonomiske ordninger for kunstnere.

SPØRSMÅL NR. 566

Innlevert 16. mai 2003 av stortingsrepresentant Audun Bjørlo Lysbakken

Besvart 23. mai 2003 av barne- og familieminister Laila Dåvøy

Spørsmål:

"Hva vil statsråden gjøre for å sørge for at Gjeldsoffer-Alliansen sikres midler til videre drift?"

BEGRUNNELSE:

Gjeldsoffer-Alliansen gjør et svært viktig arbeid for norske gjeldsofre. Det er et av få steder mennesker som havner i gjeldsproblemer kan gå for å få effektiv og grundig informasjon og hjelp. Alliansen er også den eneste form for organisert representasjon denne gruppen har, en gruppe som ofte er i en situasjon hvor de er ute av stand til å handle politisk for å kreve forbedringer i sine kår. Det offentlige har satt inn ressurser for å gi økonomisk rådgivning på kommunalt nivå. Dessverre viser det seg for ofte at kapasiteten her er for lav eller at tilbudet er utilstrekkelig. Det er derfor et klart behov for en egenorganisering av gjeldsofre, så de som andre i samfunnet kan arbeide aktivt for egne interesser.

Gjeldsoffer-Alliansen opplever ofte at offentlige etater som sosialkontor og namsmenn sender personer med gjeldsproblemer videre til dem. Gjeldsoffer-Alliansen bistår ofte skyldnere med den forhandling "etter evne" som loven pålegger dem. Disse viktige funksjonene står nå i fare fordi alliansen har sprenget kapasitet og svært dårlig økonomi.

De siste årene har Gjeldsoffer-Alliansen mottatt 80 000 kr i grunnstøtte fra Oslo kommune, men fikk i fjor melding fra kommunen om at det er usikkert om denne støtten vil bli videreført. Ifølge organisasjonen selv står driften i fare om den ikke mottar noen form for offentlig støtte. I en situasjon hvor arbeidsledigheten og oppbyggingen av gjeld i husholdningene øker faretruende ville dette være et alvorlig tap.

Svar:

I samråd med sosialministeren besvares spørsmålet av barne- og familieministeren som ansvarlig statsråd.

Gjeldsproblemene blant private hushold representerer et omfattende samfunnsproblem, og Gjeldsoffer-Alliansen gjør et betydningsfullt arbeid på dette området. Organisasjonen er viktig ved at den er en felles representasjon for gjeldsrammede, og således kan fungere som talerør for denne gruppen. Den har bl.a. vært en sentral høringsinstans under arbeidet med gjeldsordningsloven.

Gjeldsoffer-Alliansens drift er etter det jeg forstår, delvis basert på støtte fra Oslo kommune, delvis på frivillig innsats. Mitt departement har tidvis gitt organisasjonen noe praktisk støtte i form av IT-verk-

tøy, fri deltakelse på kurs og liknende. Det har ikke vært gitt økonomisk støtte til drift fra departementet.

Den offentlige innsatsen mot gjeldsproblemene er i all hovedsak konsentrert om å få gjeldsordningslovens system til å virke best mulig, og å sikre at alle kommunene yter et tilbud om økonomisk rådgivning til personer med gjeldsproblemer. Målet er at det skal finnes et tilbud om råd og veiledning overfor gjeldsrammede hushold i alle kommuner. Det er satt av statlige ressurser for å nå dette målet, bl.a. er det opprettet fire stillinger ved fylkesmannsembetene som arbeider med å utvikle kompetansen på kommunalt nivå. Vårt inntrykk er at de fleste kommuner nå har et tilfredsstillende tilbud på området.

Selv om frivillige organisasjoner som Gjeldsoffer-Alliansen kan spille en viktig rolle som talerør for grupper som sliter med gjeldsproblemer, er jeg av den oppfatning at de statlige ressursene som brukes på området fortsatt bør reserveres arbeidet med å styrke tilbudet i kommunene. Råd og veiledning overfor gjeldsrammede er en lovpålagt oppgave etter sosialtjenesteloven. Slik jeg ser det, er det bare innsats på kommunalt nivå som kan sikre et bredt og tilgjengelig tilbud til hele landets befolkning.

Når dette er sagt, vil jeg fortsatt legge opp til et samarbeid med Gjeldsoffer-Alliansen, og bruke deres kompetanse og kunnskaper når det er relevant for å styrke arbeidet for å bekjempe gjeldsproblemene.

SPØRSMÅL NR. 567

Innlevert 16. mai 2003 av stortingsrepresentant Steinar Bastesen

Besvart 26. mai 2003 av fiskeriminister Svein Ludvigsen

Spørsmål:

"I NRK Brennpunkt denne uken kom det frem at Forsvaret ikke har ansvaret for overvåkingen av havområdene, men at det er noe man ved LDKN har påtatt seg da det er av stor betydning for det sivile samfunn.

Kan statsministeren redegjøre for hvem som har ansvaret for overvåking av havområdene, eventuelt hvorfor ingen har et slikt ansvar?"

BEGRUNNELSE:

Siden ulykken med fraktebåten "Jon R." var det et press på daværende regjering fra Stortinget om å rydde opp i forhold knyttet til sikkerheten langs kysten og de tilstøtende havområder. Det er mulig mye er gjort, men resultatene av det eventuelle nitidige byråkratiske arbeid ser så langt ut til å være lite.

Daværende fiskeriminister, forsvarsminister, utenriksminister og statsminister fastholdt at det er Forsvaret som har ansvaret for overvåkingen. Dette stemmer også godt overens med de oppdrag Forsvaret er gitt av Stortinget. Riktignok har nåværende fiskeriminister hevdet at overvåkingen langs kysten er Forsvarets ansvar utenfor territorialgrensen og Kystverkets ansvar innenfor territorialgrensen, noe som ikke er i samsvar med de oppdrag som er gitt av Stortinget. Det kan jo ikke være slik å forstå at Forsvaret kun skal overvåke militær aktivitet og noen andre den sivile aktivitet.

Det kan se ut til at det er behov for ytterligere presisering fra regjering og storting slik at Forsvarets personell, og også enkelte politikere, blir gjort oppmerksom på hvilke oppgaver Forsvaret er satt til å løse.

Svar:

Spørsmålet er overført fra statsministeren til fiskeriministeren.

Regjeringen anser det som viktig å koordinere og samordne den samlede statlige innsatsen og ressursbruken innen sjøsikkerhet og beredskap. Regjeringen har tatt et viktig skritt ved å samle ressurser på den skadeforebyggende og den skadebegrensende side ved at Fiskeridepartementet og Kystverket overtok ansvaret for beredskapen mot akutt forurensning fra 1. januar i år.

Det er etter dette klart at den primære myndighet innen sivil overvåking av skipstrafikken, forebygging av ulykker og beredskap mot miljøforurensning ved ulykker er Fiskeridepartementet med Kystverket som utøvende etat.

Kystverkets overvåking er i dag knyttet til utøvelse, kontroll og veiledning i definerte kystnære og indre farvann i Sør-Norge. Kystverket driver i dag fire trafikksentraler. De to første ble etablert i Brevik og på Fedje for å overvåke transporter med farlig og forurensende last til industrianlegg i disse områdene. Senere har en sett behovet for trafikksentraler i far-

vann som regnes som særlig risikoutsatt pga. mye og kryssende trafikk. Her kan nevnes trafikksentralen i Horten som dekker Oslofjorden og den nye trafikksentralen som ble satt i drift på Kvitsøy fra 1. januar i år.

For å få en bedre overvåking og kontroll med den økende trafikken som fører forurensende last utenfor kysten av Nord-Norge foreslår Regjeringen i revidert nasjonalbudsjett at det bygges en trafikksentral for Nord-Norge i Vardø. Denne sentralen vil føre kontroll med trafikk i transitt langs kysten og med trafikk i de mest risikoutsatte områdene i indre farvann. Som kjent har Regjeringen fremmet et forslag om utvidelse av territorialgrensen fra 4 til 12 nautiske mil som nå er under behandling i Stortinget. Som en oppfølging av dette har Kystverket utarbeidet og sendt på høring et forslag til påbudte seilingsleder for skips-trafikk som utgjør en særlig miljørisiko. Utbygging av nettverk for automatisk identifisering av skip (AIS) vil legge til rette for overvåking av skip med AIS som trafikkerer langs kysten. I 2003 er det over Fiskeridepartementets budsjett bevilget 30 mill. kr til

fullføring av utbyggingsprosjektet og dette skal være ferdig medio 2004. Kystverket har også miljøovervåking med fly og vurderer denne utvidet med satellitt-overvåking. Samlet vil disse tiltakene gi en bedre kontroll med trafikken i våre havområder.

I tillegg til Kystverket har Forsvaret også oppgaver i forbindelse med maritim overvåking. Forsvaret har primært ansvar for suverenitetshevdelse, overvåking og militær krisehåndtering i norske farvann, samt interesseområder til havs. Forsvaret yter i tillegg bistand til sivile etater i forbindelse med myndighetsutøvelse til havs, og innen kystberedskap og sjøsikkerhet, der andre etater har primæransvaret. For å kunne ivareta disse oppgavene har Forsvaret gode overvåkingskapasiteter.

Det er en målsetting at de samlede overvåkingsressursene skal utnyttes på en rasjonell måte for løsning av sivile og militære oppgaver. Det arbeides kontinuerlig med å komme fram til gode løsninger på dette området og Kystverket og Forsvaret har løpende kontakt.

SPØRSMÅL NR. 568

Innlevert 16. mai 2003 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 23. mai 2003 av finansminister Per-Kristian Foss

Spørsmål:

"Staten har gitt seg selv mange særfordeler når det gjelder å kreve inn penger. Blant annet opererer staten med høyere forsinkelsesgebyrer enn private når det gjelder innkreving av studielån, TV-lisens og årsavgift for bil. I tillegg til dette kan staten nå trekke ubetalt årsavgift for bil og lisensavgift direkte av lønnsinntekten. Dette betyr at staten sine krav i mange tilfeller blir dekket før eldre private krav.

Synes statsråden det er fornuftig stadig å gi staten flere særordninger for innkreving av penger?"

BEGRUNNELSE:

Å oppnå lønnstrekk for private kreditorer er i dag en svært krevende affære.

Når staten gir seg selv særregler her, vil dette kunne medføre at statlige kreditorer får dekket sine krav før private. Når staten også opererer med forsinkelsesgebyr som er langt høyere enn det private har lov til å kreve, kan dette også medføre at personer med trang økonomi velger å betale statlige krav først.

Det at staten opptrer som særnamsmann for stadig flere statlige, kan også øke risikoen for at begrensningene i dekningsloven ikke fullt ut blir ivaretatt.

Svar:

For så vidt gjelder begrunnelsen for at gebyrer ved betalingsmislighold av enkelte offentlige krav er høyere enn i privat sektor, viser jeg til mitt svar i Stortinget 4. juni 2002 på interpellasjon av 25. april 2002 fra representanten Gjermund Hagesæter. I oppsummeringen uttalte jeg at det er nødvendig med regler som stimulerer til at krav til det offentlige blir betalt i rett tid og at gebyrreglene Stortinget har fastsatt for enkelte krav stimulerer til dette. Begrunnelsen for dette standpunkt er at det er flere forhold som skiller det offentlige fra private kreditorer, og som gjør det nødvendig med andre, og strengere, regler ved innkreving av offentlige krav.

Ordningen med at Statens innkrevingssentral kan opptre som særnamsmann for årsavgiften for motorvogn mv. fra og med 2002 er en administrativ løsning

innen statsforvaltningen. Kravet på årsavgift er særlig tvangsgrunnlag for utlegg. Dette innebærer at kravet kan tvangsinnfordres uten at det er nødvendig med forutgående dom eller lignende. Tvangsfullbyrdelse kan også skje uten bruk av de ordinære namsmenn.

Muligheten for å tvangsinnfordre årsavgiften direkte forelå også før 2002. Begrunnelsen for denne ordningen er en presumsjon om at offentlige krav som fremmes er korrekte. Rettssikkerheten for borgerne med hensyn til at kravet er korrekt ivaretas gjennom ordningen med at vedtaket om fastsettelse kan påklages til overordnet myndighet.

Adgangen til å tvangsinnfordre årsavgiften ble imidlertid ikke benyttet før 2002, og dette ble kritisert av Riksrevisjonen. Før Staten innkrevingssentral fikk tildelt slik myndighet, måtte tvangsinnfordring i tilfelle skje via den ordinære namsmann. På grunn av det høye antallet krav ville en slik ordning bli meget

ressurskrevende både for skatte- og avgiftsmyndighetene og de ordinære namsmenn. Per 6. mai 2003 var 193 068 årsavgiftskrav for 2003 ikke betalt. Ordningen med tvangsinnfordring av årsavgift via Statens innkrevingssentral er langt mer effektiv og mindre kostbar for staten. Ordningen innebærer også en økonomisk fordel for skyldneren fordi skyldneren ikke belastes med rettsgebyr når utleggstrekk besluttes av Statens innkrevingssentral. En nærmere omtale og departementets begrunnelse for at årsavgiften skal tvangsinnfordres via Statens innkrevingssentral er gitt i kapittel 11 i Ot.prp. nr. 1 (2002-2003) Skatte og avgiftsopplegget 2003 - lovendringer.

Av de samme grunner er enkelte andre offentlige organer tildelt særnamsmannskompetanse. En slik ordning er langt mer effektiv og mindre kostbar for staten enn å benytte de ordinære namsmennene, uten at dette har vesentlig betydning for rettssikkerheten for borgerne.

SPØRSMÅL NR. 569

Innlevert 19. mai 2003 av stortingsrepresentant Per Sandberg

Besvart 26. mai 2003 av justisminister Odd Einar Dørum

Spørsmål:

"Fylkesmannen i Oslo og Akershus har nylig avslått krav fra Mullah Krekars advokat på honorar. Saken ruller imidlertid med full tyngde i embetsverk og offentlige instanser. Dette krever selvfølgelig store ressurser.

Kan statsråden bekrefte eller avkrefte at noe departement dekker kostnadene, og hvor store er eventuelt de kostnader som dekkes av det offentlige?"

Svar:

Spørsmålet fra representanten Sandberg er overført til besvarelse fra kommunal- og regionalminister Erna Solberg til meg som rette vedkommende. Jeg legger til grunn at spørsmålet gjelder i hvilken utstrekning Krekar er innvilget fri rettshjelp.

Ved vedtak av 26. september 2002 innvilget fylkesmannen i Oslo og Akershus Krekar 10 timer fritt rettsråd i anledning forhåndsvarsel om tilbakekall av asylstatus, reisebevis, bosettingstillatelse og tidligere arbeids- og oppholdstillatelse samt varsel om utvisning.

Søknaden ble innvilget med hjemmel i rettshjelploven § 13 første ledd, jf. utlendingsloven § 29 før-

ste ledd bokstav a og stykkprisforskriften § 4. I slike saker har en utlending krav på fri rettshjelp uten behovsprøving. Den bistand Krekar ble innvilget utgjør det minimum han har krav på etter gjeldende regelverk.

Videre ble det dekket bistand fra tolk i inntil 4 timer og 1 reise tur/retur Amsterdam for advokat og tolk. Fordi saken gjelder forhold til norske myndigheter, har Krekar hatt krav på bistand fra norsk advokat. Krekar var fengslet i et særlig sikret fengsel i Nederland. Det var ikke anledning til å ringe ut fra fengselet. Samtaler mellom advokat og klient kunne derfor bare foregå ansikt til ansikt. Advokaten måtte således reise til fengselet for å kommunisere med sin klient. Fylkesmannen fant det således nødvendig å dekke advokatens reiseutgifter samt utgifter til en tolk advokaten hadde tillit til.

Ved vedtak av 29. januar 2003 innvilget fylkesmannen ytterligere 4 av omsøkte 20,5 timers tolking. I vedtak av 21. februar 2003 avslø fylkesmannen advokat Melings salærkrav på 348,5 timer fritt rettsråd i denne saken. Disse vedtakene har advokat Meling påklaget til Justisdepartementet. Advokaten har i brev av 3. mars 2003 opplyst at han vil komme tilbake med en utdyping av klagene. En slik utdyping er

ennå ikke innkommet. Klagene er stilt i bero i påvente av dette. For øvrig har fylkesmannen i vedtak av 6. mars 2003 gitt forhåndsgodkjennelse for bruk av translator til oversetting av utvisningsvedtaket, med inntil 15 000 kr.

Advokat Meling er ellers oppnevnt av Oslo forhørsrett som forsvarer i straffesaken mot Krekar. For

så vidt gjelder utbetaling av salær til advokat Meling i den forbindelse, opplyser Oslo tingrett at advokaten ennå ikke har sendt inn sin salæroppgave. Det er således ikke utbetalt salær fra tingretten i saken. Salærfastsettelse i straffesaken skal i henhold til gjeldende regelverk foretas av retten. En slik avgjørelse kan jeg som justisminister ikke overprøve.

SPØRSMÅL NR. 570

Innlevert 20. mai 2003 av stortingsrepresentant Inga Marte Thorkildsen

Besvart 26. mai 2003 av justisminister Odd Einar Dørum

Spørsmål:

"Hva vil Justisdepartementet foreta seg for at miljøkriminalitet blir prioritert like høyt i alle politidistriktene?"

BEGRUNNELSE:

I Adresseavisen av 8. mai i år er det et oppslag med overskriften "Politi "glemmer" miljøkriminalitet". Artikkelen viser til en prosjektgruppe, ledet av politimester Sverre Kirksæther, som har sett nærmere på politiets arbeid med kriminalitet i tilknytning til miljø og arbeidsmiljø. Prosjektgruppens rapport bekrefter at det står dårlig til i noen distrikter, mens enkelte gjør en førsteklasses jobb, opplyser Sverre Kirksæther i ovennevnte avisoppslag. Sverre Kirksæther opplyser også at lav prioritering av miljøkriminalitet fører til lang saksbehandlingstid, samt at det er stor variasjon i bøtenivået mellom politidistriktene. Dessuten er det noen steder dårlig samarbeid mellom politiet og miljøetater.

Svar:

De sentrale rammer for og prioriteringene av politiets håndtering av miljøkriminalitet er gitt av Stortinget, Justisdepartementet, Riksadvokaten og Politidirektoratet. Retningslinjene er nedfelt i flere rundskriv, og i de årlige prioriteringsskriv fra Riksadvokaten og disponeringsskriv i forbindelse med budsjettildelingen fra Politidirektoratet til politimestrene.

Justisdepartementet har særlig de senere år lagt føringer for en høyere prioritering og kvalitetsheving av politiets arbeid med miljøsakene, med bakgrunn særlig i signaler fra Stortinget. Det vises bl.a. til Justisdepartementets miljøhandlingsplan for justissektoren for 2003-2006.

Politidirektoratets avdeling for etatsledelse følger opp at politidistriktene prioriterer miljøkriminalitet i tråd med de sentrale føringer gjennom styringsdokumentene, under drøftingsmøtene med det enkelte distrikt, og gjennom den løpende kontakt med distriktene.

Ved Økokrim er det satt av to stillinger med særlig ansvar for å følge opp og støtte politidistriktenes bekjempelse av miljøkriminalitet. Økokrim avholder også årlige seminarer for politidistriktenes miljøkoordinatorer og utpekte jurister med ansvar for å følge opp miljø saker.

Politidirektoratet nedsatte i mars 2002 i samarbeid med Riksadvokaten et prosjekt som bl.a. skulle kartlegge og beskrive politi- og påtalemyndighetens håndtering av og ressursbruk i bekjempelsen av miljøkriminalitet. Prosjektgruppen skulle vurdere hvorvidt dagens ordninger er tilstrekkelige og adekvate, og eventuelt komme med forslag til endringer som kan gi bedre ressursutnyttelse, mer effektiv kriminalitetsbekjempelse og bedre kvalitet. Man skulle herunder se nærmere på organiseringen av samarbeidet med andre etater og organisasjoner.

Prosjektgruppen ventes å legge frem sin rapport i begynnelsen av juni, men det er kommet frem en del forslag og anbefalinger; herunder forslag som gjelder

- prioritering og organisering
- saksbehandlingstid og oppklaringsprosent, herunder bruk av frister
- reaksjonsfastsettelse
- samarbeid med andre etater, herunder videreutvikling av fylkesmiljøforum
- kompetanseheving.

Politidirektoratet opplyser at rapporten vil bli sendt på høring, og at direktoratet deretter vil utarbeide

de en mer detaljert handlingsplan innenfor rammen av Justisdepartementets handlingsplan for bekjempelse av miljøkriminalitet.

Jeg forventer at arbeidet med rapporten, og gjen-

nomføringen av direktoratets kommende handlingsplan, vil føre til at miljøkriminalitet blir prioritert høyt i alle politidistrikter, basert på det enkelte distrikts utfordringer og risikoanalyse på miljøfeltet.

SPØRSMÅL NR. 571

Innlevert 20. mai 2003 av stortingsrepresentant Inga Marte Thorkildsen

Besvart 21. mai 2003 av justisminister Odd Einar Dørum

Spørsmål:

"Hvordan kan Vestfold politidistrikt nå målet om et mer synlig politi dersom det legges opp til et kutt på 34 politistillinger, og er det rimelig at turisme ikke er et av de objektive kriteriene som legges til grunn ved fordeling av stillinger mellom distriktene?"

BEGRUNNELSE:

Vestfold politidistrikt er pr. i dag allerede i en meget anstrengt situasjon med hensyn til bemanning og ressurser. Torp Flyplass, som er Norges nest største når det gjelder antall utenlandsreiser, har krevd store ressurser over mange år, i tillegg har distriktet kommet svært uheldig ut etter fjorårets lønnsoppgjør, pga. en relativt sett stor andel eldre ansatte på etterforskningsavdelingen. Vestfold har derfor pr. i dag en underdekning på 4 mill. kr. Det synes ikke rimelig at de objektive kriteriene som er foreslått ikke omfatter turisme, i og med at slik tilstrømming av mennesker selvsagt medfører behov for økt bemanning.

Svar:

Som et ledd i arbeidet med politireformen, der ressursfordeling og stillingsfordeling er et sentralt te-

ma, har Politidirektoratet fått utarbeidet en rapport med forslag til ny modell for fordeling av stillingshjemler i politi- og lensmannsetaten.

I forslaget til ny fordelingsmodell er fordelingen av stillinger til politidistriktene basert på objektive kriterier (ca. 90 pst. av den totale stillingsrammen) og på særskilte kriterier i det enkelte politidistrikt (ca. 10 pst. av den totale stillingsrammen). Basert på modellens kriterier påvises betydelige skjevheter i dagens fordeling av stillingsrammen i politi- og lensmannsetaten.

Politidirektoratet har anbefalt at fordelingsmodellen benyttes som utgangspunkt for fremtidig ressursfordeling i politi- og lensmannsetaten. Forslaget til fordelingsmodell og Politidirektoratets tilråding har nettopp kommet til departementet. Jeg har ikke tatt stilling til forslaget.

Jeg viser til at justiskomiteen har bedt om å bli orientert om den bemanningsplanen som vil bli lagt til grunn for politi- og lensmannsetaten. Fordelingsmodellen vil inngå som en del av en slik orientering overfor Stortinget om fremtidig bemanning i politi- og lensmannsetaten. Justisdepartementet vil komme tilbake til orienteringen i budsjettproposisjonen for 2004.

SPØRSMÅL NR. 572**Innlevert 20. mai 2003 av stortingsrepresentant Hallgeir H. Langeland****Besvart 26. mai 2003 av olje- og energiminister Einar Steensnæs****Spørsmål:**

"Offentlige kostnader til infrastruktur for ilandføringen fra Ormen Lange synes ulike for alternativene Nyhamna og Tjeldbergodden. Disse kostnadene ble ikke tatt med i vurderingen når Nyhamna ble valgt. Dette ble ikke ansett som hensiktsmessig før etter at ilandføringsstedet var valgt. Samtidig hevder OED at de samlede samfunnsmessige konsekvenser er tilstrekkelig utredet.

Vil statsråden sørge for en oversikt over offentlige kostnader for alternativene der alle samfunnskostnader fremkommer og kan hensyntas?"

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med valget av ilandføringssted for gassen fra Ormen Lange-feltet har Norsk Hydro utredet lisensgruppens utbyggingsinvesteringer. Offentlige investeringer i infrastruktur utløst av utbyggingen er ikke utredet av operatøren eller myndighetene. Alternativene er Tjeldbergodden, hvor det er gjort samfunnsmessige investeringer i infrastruktur, og Nyhamna, hvor investeringer i milliardklassen må foretas. Tjeldbergodden krever vesentlig lavere investeringer fra det offentlige, men forskjellen mellom alternativene er ikke analysert. Et premiss for en samfunnsmessig sammenligning mellom Nyhamna og Tjeldbergodden er å få disse kostnadstallene på bordet.

Et eksempel på slike kostnader er til infrastruktur for kraftbehovet som Statnett skal stå for. Hydro og Statnett har vurdert kraftframføringen til alternativene som ikke er hensyntatt i valg av ilandføringssted. I OEDs godkjenningsskjema for konsekvensutredningen for Nyhamna (24. april 2003) står det: "Norsk Hydro gjennomførte i forbindelse med stedsvalgprosessen utredninger vedrørende kraftforsyning til de ulike ilandføringsstedene. Statnett var involvert i dette arbeidet. Det ble ikke ansett som hensiktsmessig med parallelle meldingsløp for hvert av de aktuelle ilandføringsstedene. Det ble vurdert som mest hensiktsmessig at forhåndsmeldingen ble fremlagt etter valg av ilandføringssted og utbyggingskonseptet avtegnet seg." Dette på tross av at på dette tidspunktet var klart at det var forskjeller i kostnadene ved kraftframføring til de ulike alternativene. Statnett har utredet to nye kraftlinjer (Istad-Nyhamna og Ørskog-Nyhamna), direkte utløst av utbyggingen med en investeringsramme på ca. 1 mrd. kr. I tillegg skal Statnett bygge ny linje fra Viklandet til Istad, beregnet til ca. 250 mill. kr. Konsekvensutredningen for

denne linjen ble lagt fram i oktober 2002: "Ved årsskiftet 2002/2003 blir det bestemt om gassen fra feltet skal føres til en terminal på land eller om gassen skal prosesseres til havs. Både ved en landterminal og ved en offshoreutbygging av feltet er hovedalternativet kraftforsyning fra land. Effektbehovet vil ved begge utbyggingsløsninger bli så betydelig at det ikke kan innpasses i eksisterende nett." Videre står det "Statnett har startet arbeidet med systemutredninger og forhåndsmelding i forbindelse med Ormen Lange-prosjektet".

OEDs brev til Norsk Hydro "Landanlegg Ormen Lange - sluttokument for oppfylt utredningsplikt" (24. april 2003) konkluderer: "de samlede miljø- og samfunnsmessige konsekvenser som følge av landanlegget er etter departementets vurdering tilstrekkelig utredet med forbehold om den eventuelle rørløsningen fra Nyhamna til Horrembukta. Det er i høringsprosessen ikke fremkommet forhold som medfører at prosjektet ikke bør gjennomføres eller at det bør iverksettes særlige avbøtende tiltak utover de som omtales i konsekvensutredningen, dette brev og i oppsummeringsnotatet". Dette står i kontrast til at det må investeres mer i offentlig infrastruktur for å skaffe kraft til Nyhamna enn til Tjeldbergodden. Tjeldbergodden som ilandføringssted vil utløse behov for en ny linje fra Trollheimen til Tjeldbergodden. Dette foreligger det allerede en godkjent konsekvensutredning for, hvor den er kostnadsberegnet av Statnett til ca. 250 mill. kr. Uavhengig av hva den reelle forskjellen mellom kostnadene til offentlig infrastruktur vil vise seg å være mellom de to alternativene, kan det stilles spørsmål om hvorfor de store ulikhetene mellom alternativene ikke er kommunisert offentlig av OED, operatøren og/eller Statnett.

Svar:

Rettighetshaverne for Ormen Lange valgte Nyhamna som ønsket ilandføringssted for gass fra Ormen Lange-feltet i mars 2002. Stortingsrepresentant Langeland hevder i brev av 19. mai 2003 at offentlige investeringer i infrastruktur utløst av Ormen Lange-utbyggingen ikke er utredet av operatøren eller myndighetene. Dette medfører ikke riktighet. I prosessen frem til valg av ilandføringssted ble forhold rundt infrastruktur vurdert av rettighetshaverne for Ormen Lange-prosjektet, herunder kraftfremføring. Dette er reflektert i konsekvensutredningen for Ormen Lange landanlegg.

Det vil være behov for mindre utbedringer av ek-

sisterende infrastruktur som følge av landanlegget på Nyhamna som f.eks. vannforsyning, avløp, veitilknytning etc. Ifølge Norsk Hydro som operatør for Ormen Lange-prosjektet er kostnadene ved dette estimert til om lag 100 mill. kr. Departementet er informert om at utbygger vil dekke en del av disse kostnadene.

I brevet fra representanten Langeland hevdes det videre at kraftfremføringen til de alternative stedene ikke er hensyntatt i valg av ilandføringssted. Dette medfører ikke riktighet. Kraftlinjetraseer til de aktuelle ilandføringsstedene ble i stedsvalgsprosessen vurdert med hensyn på bl.a. økonomi, miljø, sikkerhet, samfunnsmessige aspekter, bygging, drift og fleksibilitet. Arbeidet ble gjennomført av Ormen Lange-prosjektet. Statnett og Istad Nett var involvert

i arbeidet og bidro med opplysninger og data til de utredninger som ble gjennomført. I sammenlikningen av de aktuelle ilandføringsstedene var estimerte kostnader for netttiltak inkludert i investeringskostnadene for hvert sted. Det vises til at investeringskostnadene for hvert av stedene er kommunisert både i konsekvensutredningen for Ormen Lange landanlegg og i min redegjørelse for Stortinget i spørretimen 13. november 2002.

Departementet anser de samfunnsmessige konsekvensene av et landanlegg for Ormen Lange på de alternative ilandføringsstedene som tilstrekkelig redegjort for i konsekvensutredningen for landanlegg for Ormen Lange. På denne bakgrunn anses det derfor ikke nødvendig med en ytterligere fremstilling av de offentlige kostnadene.

SPØRSMÅL NR. 573

Innlevert 20. mai 2003 av stortingsrepresentant Eirin Faldet

Besvart 23. mai 2003 av nærings- og handelsminister Ansgar Gabrielsen

Spørsmål:

"I en interpellasjonsdebatt den 20. mars i år sa statsråd Gabrielsen bl.a. følgende: "Da er virkemiddelapparatet helt sentralt, og jeg kan i hvert fall si at de tingene vi planlegger, og som kommer, definitivt vil komme innlandet til gode på en likeverdig måte som i andre deler av Norge." Etter dette har ingenting skjedd.

Hva har statsråden tenkt å gjøre for å følge opp det han selv sa under interpellasjonsdebatten?"

BEGRUNNELSE:

Det er mange ulike signaler fra ulike hold i Regjeringen. Landbruksministeren reduserer Mattilsynet i Ringsaker, og flytter hoveddelen til Sandnes. Statsråd Norman ønsker å flytte ut statlige tilsyn - ingen til Hedmark. Kristin Clemet vil etablere et læringssenter og legge det til Oslo. Jeg håper det er mulig å komme fram til enighet om å satse på innlandet, slik flere statsråder snakker om. En regjering dømmes ikke ut fra det den sier, men hva den gjør.

Svar:

I sitt spørsmål refererer representanten Faldet til interpellasjonsdebatten den 20. mars 2003, hvor situasjonen for næringslivet i Hedmark og Oppland ble debattert.

Siden den gang har Regjeringen lagt fram St.prp. nr. 51 (2002-2003) Virkemidler for et innovativt og nyskapende næringsliv og St.prp. nr. 65 (2002-2003) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet medregnet folketrygden 2003. Begge dokumentene inneholder forslag som vil gjøre det lettere å være næringsdrivende i de to nevnte fylkene.

Regjeringen legger vekt på at de generelle rammebetingelsene for næringslivet skal være gode. Derfor har arbeidet med skattelettelse og forenklinger for bedriftene høyeste prioritet. Videre er jeg opptatt av at direkte virkemidler skal benyttes slik at de svarer på de ulike regionenes utfordringer. Dette er viktig for å få mest mulig ut av de offentlige midlene, og er årsaken til at fylkeskommunene nå har fått mer frihet i forvaltningen av distriktpolitiske virkemidler. Regjeringen vil også iverksette forsøk med oppgavedifferensiering, hvor utvalgte fylkeskommuner får tildelt noen av midlene som i dag går direkte til Statens nærings- og distriktsutviklingsfond og Norges forskningsråd. Oppland er et aktuelt forsøksfylke med sitt prosjekt "Fritt fram". Disse midlene kan dermed inngå i regionale prioriteringsprosesser uten å måtte testes kvalitativt mot prosjekter fra andre deler av landet.

I revidert budsjett for 2003 foreslår Regjeringen å utvide såkornordningen med fire regionale fond à 100 mill. kr. Disse fondene inngår som en del av den

såkalte "Distriktsmilliarden". Jeg forventer at fondene vil bedre kapitaltilgangen til de beste prosjektene og bidra til kompetent eierskap og finansiell styrke i de aktuelle bedriftene. Saken ligger nå som kjent til behandling i Stortinget.

Jeg er klar over at definisjonen av det distriktpolitiske området medfører at en del sentrale kommuner i innlandet faller utenfor, og at de distriktpolitiske virkemidlene dermed ikke kan benyttes der. Dette er

imidlertid en følge av at distriktene prioriteres i virkemiddelsammenheng, slik at det blir mindre midler å avse til de mer sentralt beliggende deler av landet. Denne prioriteringen oppfatter jeg at det er bred politisk enighet om.

Jeg forventer at de tiltakene som nevnes ovenfor kommer innlandet til gode på en likeverdig måte som andre deler av Norge, slik jeg framholdt i interpellasjonsdebatten den 20. mars 2003.

SPØRSMÅL NR. 574

Innlevert 20. mai 2003 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 26. mai 2003 av sosialminister Ingjerd Schou

Spørsmål:

"I juni 2000 ble det vedtatt lovendringer som førte til at sjømenn som fyller 67 år etter 1. januar 2001 ikke lenger skal ha rett til sjømannspensjon etter fylte 67 år basert på opptjening på bakgrunn av fartstid før 1. januar 1967. Sjømenn som derimot fylte 67 år før 1. januar 2001 skal fortsatt beholde sin sjømannspensjon etter 67 år, riktignok etter lave satser, selv om denne er basert på fartstid før 1. januar 1967. Mange sjøfolk føler seg lurt.

Vil statsråden vurdere å la disse gruppene stille likt overfor sjømannspensjonen?"

BEGRUNNELSE:

Sjømenn som rammes av endringen fra 1. januar 2001 reagerer sterkt på at de etter fylte 67 år ikke skal motta sjømannspensjon. En sjømann kan ha hovedtyngden av sin fartstid innseilt før folketrygden ble innført 1. januar 1967. Pensjonspremien har vært betalt i absolutt tro på at det skulle gi sjømannspensjon for livstid. Etter endringen fra 1. januar 2001 vil disse sjømenn, som fyller 67 år etter 1. januar 2001 ikke engang motta pensjon fra pensjonstrygden etter lave satser.

Svar:

Pensjonstrygden for sjømenn ble opprettet ved lov i 1948, og gav bl.a. alderspensjon fra fylte 60 år som skulle løpe livet ut. Behovet for særlige regler for pensjonering av sjøfolk har endret seg vesentlig etter den tid. I samråd med sjømennenes og rederienes organisasjoner har derfor ordningen vært endret en rekke ganger. Da folketrygden ble innført i 1967,

med pensjoner for hele befolkningen, ble pensjonstrygden for sjømenn lagt om til en ordning med førtids alderspensjon. I forbindelse med omleggingen vedtok Stortinget en overgangsordning for den delen av sjømannspensjonen som ble beregnet av fartstid før folketrygden trådte i kraft, 1. januar 1967. Blant annet skulle det fortsatt gis sjømannspensjon for denne fartstiden etter at pensjonisten hadde nådd pensjonsalderen i folketrygden, men etter pensjonssatser som var lavere enn de ordinære satsene fra 60 år.

Som stortingsrepresentant Nesvik påpeker, ble det vedtatt lovendringer vedrørende sjømannspensjonen i 2000. Endringene bygde på en offentlig utredning (NOU 1999:6 Sjømannspensjon), se Ot.prp. nr. 20 (1999-2000) og Innst. O. nr. 73 (1999-2000). Pensjonstrygden for sjømenn ble opprettholdt som en kollektiv, solidarisk førtidspensjonsordning fra 60 til 67 år. Stortinget vedtok endringer som innebar en omfordeling til fordel for de sjøfolk som hadde fortsatt i yrket frem mot pensjonsalderen. Samtidig ble det vedtatt å avvikle overgangsordningen med pensjoner livet ut for fartstid før folketrygden ble innført. Fordi det dreide seg om fartstid opptjent før 1967, og lave fastlåste pensjonssatser, hadde disse pensjonene etter hvert blitt svært lave, jf. Ot.prp. nr. 20 (1999-2000) punkt 9.4.3. De som allerede hadde pensjon etter 67 år da endringene trådte i kraft 1. januar 2001, fikk beholde den.

Ved stortingsbehandlingen i 2000 var det enighet om at det skulle foretas en viss omprioritering innenfor sjømannspensjonsordningen, som samtidig innebar at ordningen ble forenklet. Endringene ble vedtatt av et enstemmig storting. Jeg kan ikke se at det er grunnlag for å vurdere disse spørsmål på nytt.

SPØRSMÅL NR. 575**Innlevert 20. mai 2003 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik****Besvart 30. mai 2003 av arbeids- og administrasjonsminister Victor D. Norman****Spørsmål:**

"I Dagbladet den 28. januar i år fortelles det om enkelte pensjonister som har fått sine utbetalinger redusert med 7 600 kr pr. år. Det gjelder dem som har pensjon etter pensjonsordningen for apoteketaten og noen har, ifølge Steinar Mediaas i Statens Pensjonskasse, fått betydelig større kutt enn gjennomsnittet på 150 kr pr. måned. Kredittilsynet uttaler, ifølge Dagbladet, at de ikke kjenner til at noen annen pensjonskasse har gjennomført slike tiltak.

Finner statsråden det akseptabelt at pensjonister får sine ytelser redusert?"

BEGRUNNELSE:

Kommunikasjonsdirektør Steinar Mediaas i Statens Pensjonskasse, som administrerer pensjonsordningen for apoteketaten, sier til Dagbladet den 28. januar i år at børstap og et kostbart lønnsoppgjør er bakgrunnen for at pensjonistene nå har fått sine ytelser redusert. En pensjonist fikk sin årlige utbetaling redusert med 7 600 kr. Dette er en betydelig sum for en pensjonist, og en umulig situasjon å forholde seg til. Man planlegger sin tilværelse ut fra de ytelser man er tilstøtt og når man aldri får noe varsel om at denne typen inngrep kan bli nødvendig, regner man med å ha en fast, lik inntekt. Det er ikke akseptabelt at Pensjonskassen dekker sine tap på denne måten.

Svar:

Styret i Pensjonsordning for apoteketaten satte på bakgrunn av den økonomiske situasjonen i pensjons-

ordningen ned pensjonene til nivået før reguleringen av 1. mai 2002. Endringen ble gitt virkning fra 1. desember 2002. Vedtaket var ett av flere tiltak for å bedre pensjonsordningens økonomi. Årsaken til tiltakene var fallet i verdipapirmarkedene og høyere pensjonskostnader enn forutsatt. Styrets vedtak ble gjort med hjemmel i lov om pensjonsordning for apoteketaten § 34 annet ledd 2. punktum, som lyder slik:

"Hvis de tariffmessige lønninger seinere settes ned eller hensynet til pensjonsordningens økonomi gjør det nødvendig, kan pensjonene igjen settes ned til de beløp de utgjorde før de ble forhøyet etter bestemmelsene i foregående punktum."

Ved reguleringen av pensjonene 1. mai 2002 økte pensjonene med henholdsvis 4,8 pst. for teknisk personale og 3,15 pst. for farmasøytisk personale. Høyeste pensjonsgrunnlag i pensjonsordningen økte med 2,64 pst. Ved å reversere denne økningen med virkning fra 1. desember 2002, ble pensjonene på samme nivå som de var før 1. mai 2002.

Det er klart uheldig for pensjonistene at pensjonene blir redusert. Jeg har samtidig forståelse for at styret i Pensjonsordning for apoteketaten ser seg nødt til å iverksette tiltak for å bedre pensjonsordningens økonomi. Det er styret i pensjonsordningen som i denne saken er ansvarlig myndighet. Det er gjort klart fra styrets side at det vil bli vurdert en reversering av nedsettelsen når ordningens økonomi tilsier det.

SPØRSMÅL NR. 576**Innlevert 20. mai 2003 av stortingsrepresentant Per Sandberg****Besvart 22. mai 2003 av kommunal- og regionalminister Erna Solberg****Spørsmål:**

"Brødrene Farhad og Mansour Muhammadi Injeh kapret i 1993 et Aeroflot-fly i Aserbajdsjan. Brødrene fikk i 2002 opphold på humanitært grunnlag i Norge.

Hvordan er situasjonen for disse personene i dag, og skal deres oppholdstillatelse opp til ny vurdering,

eller har disse fått permanent opphold i Norge uten muligheter for omgjørelse?"

Svar:

Jeg vil i utgangspunktet vise til min redegjørelse til Stortinget om denne saken.

De to flykaprerne ble av Utlendingsdirektoratet i

juni 2002 innvilget oppholdstillatelse for ett år. Tillaelse er ikke varig og må derfor fornyes. Etter det departementet er kjent med har begge kaprerne fremsatt slik søknad om fornyelse overfor politiet.

Søknadene vil i utgangspunktet bli behandlet av Utlendingsdirektoratet. Da sakene berører utenriks-

politiske hensyn har imidlertid Kommunal- og regionaldepartementet anledning til å instruere direktoratet om utfallet av søknadene. Departementet vil derfor få seg forelagt sakene for eventuell instruksjon før direktoratet fatter endelig vedtak.

SPØRSMÅL NR. 577

Innlevert 20. mai 2003 av stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen

Besvart 26. mai 2003 av arbeids- og administrasjonsminister Victor D. Norman

Spørsmål:

"Hva blir de økonomiske konsekvenser for revidert statsbudsjett 2003 og de to etterfølgende statsbudsjett som følge av avtalen om å flytte statlige tilsyn, og hvordan vil avtalepartnerne innarbeide disse konsekvensene i revidert statsbudsjett 2003?"

BEGRUNNELSE:

I behandlingen av St.meld. nr. 17 Om statlige tilsyn har regjeringspartiene kommet til forlik med Sosialistisk Venstreparti og Arbeiderpartiet. I dette forliket omtales bl.a. de ansattes vilkår og rettigheter. Det synes som om forliket legger opp til lite incentiv for videre bruk av de ansattes kompetanse og kunnskap og i stor grad støtter seg på kostbare tiltak uten motiverende faktorer.

Avtalen er naturligvis strålende for de ansatte, hvis målet er å sitte på baken og se TV resten av livet. Dette er en avtale som gir de ansatte i tilsynene mer enn noen andre arbeidstakere som eventuelt mister jobben. Det er ikke en avtale som gir incentiver for at samfunnet skal kunne ta i bruk den kompetanse de ansatte har, f.eks. om sjøsikkerhetsarbeid eller telekonkurranse. Avtalen sikrer dermed de ansatte uten å ta inn over seg at de også i fremtiden ønsker å bidra

konstruktivt i samfunnet, med utgangspunkt i sin kompetanse og kunnskap.

Det finnes estimer som sier at en innføring av avtalen vil kreve minst 100 mill. kr allerede i revidert statsbudsjett 2003, og flere milliarder i løpet av de neste 4-5 årene. Det er ingen ting som tyder på at Regjeringen kommer til å finne inndekning for slike utgifter i revidert budsjett 2003. Dermed kan det oppstå en situasjon hvor avtalen om statlige tilsyn blir brutt før blekket er tørket.

Svar:

I 2003 vil det påløpe mindre planleggings- og oppstartskostnader knyttet til flytteprosjektene for de enkelte tilsyn. Disse kostnadene vil bli dekket innenfor departementenes totale rammer. Hoveddelen av kostnadene vil påløpe fra 2004. I tråd med hva jeg tidligere har fremholdt for familie-, kultur- og administrasjonskomiteen, og i tråd med avtalen som er inngått mellom partifraksjonene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti, vil Regjeringen i budsjettproposisjonen for 2004 beregne flytte- og omstillingskostnadene for de enkelte tilsyn og fremme forslag om økonomisk ramme for disse kostnadene.

SPØRSMÅL NR. 578**Innlevert 20. mai 2003 av stortingsrepresentant Karin S. Woldseth****Besvart 28. mai 2003 av barne- og familieminister Laila Dāvøy****Spørsmål:**

"Hvordan vil statsråden følge opp Stortingets vedtak nr. 93 av 3. desember 2002, referert på side 129 i St.prp. nr. 65 (2002-2003) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet medregnet folketrygden 2003?"

BEGRUNNELSE:

Det vises til vedtak nr. 93 av 3. desember 2002 om strakstiltak for krisesentre som er i en vanskelig økonomisk situasjon. I proposisjonen skriver Regjeringen at "de aller fleste krisesentre har kommunal og/eller fylkeskommunal støtte på samme eller høyere nivå enn i 2002".

Stortinget spurte ikke om hvor stor andel krisesentre som har støtte på samme eller høyere nivå enn i 2002. At Regjeringen skriver at "de aller fleste" har samme eller høyere nivå, kan tolkes dit hen at Regjeringen dermed anerkjenner at noen krisesentre får støtte på lavere nivå enn i 2002. Regjeringen skriver ikke noe om hvordan den vil følge opp Stortingets vedtak om å finne en løsning på den vanskelige situasjonen disse krisesentrene er i.

Svar:

Det økonomiske ansvaret for krisesentrene er forankret i kommunene. Det er 50 krisesentre på landsbasis som mottar kommunale tilskudd. Lokale tilskudd dekker 50 pst. av krisesentrenes totale budsjett, og staten går inn med tilsvarende tilskudd til vertskommunen. I forbindelse med behandlingen av budsjettet for 2003 gav Stortinget tilslutning til at tilskuddet skulle videreføres på samme måte i 2003.

Tilskuddsordningen til krisetiltakene er en overslagsbevilgning. Det betyr at dersom kommunene bevilger mer penger til krisesentrene, følger det automatisk mer øremerkede midler fra staten. Derfor sluttbehandles ofte den statlige bevilgningen til krisetiltakene først i forbindelse med salderingen av budsjettet.

Departementet har sett nærmere på økonomien for det enkelte krisesenter for de tre siste årene. Vi har hvert år så lenge vi har hatt den nåværende tilskuddsordningen sett at bevilgningene både fra stat og kommune går opp, og bruttoøkningen for krisesentrene var på henholdsvis om lag 6 pst. og 10 pst. i 2001 og 2002.

Søknadsbehandlingen for 2003 er ikke helt klar, idet vi fortsatt ikke har fått søknadene fra fire krisesentre. De foreløpige tall viser også i år en generell økning i kommunale og fylkeskommunale tilskudd, på snaut 14 pst., noe som også utløser en tilsvarende økning i statstilskuddet. Tilskuddet til krisesentrene har altså økt jevnt og trutt de senere årene, noe som betyr at kommunene tar sitt ansvar for krisesentrene alvorlig.

Dette betyr ikke at *alle* krisesentrene har en enkel situasjon med hensyn til økonomien. Tvert imot sliter noen både med økonomi og med å gi et godt nok tilbud. Søknadsbehandlingen hittil for 2003 viser at seks krisesentre har mottatt mindre i lokale tilskudd i 2003 enn i 2002. Til sammen beløper dette seg til om lag 180 000 kr, høyeste beløp er 81 000 kr, laveste er 9 885 kr. Dette medfører med dagens finansieringsordning tilsvarende mindre i statlig tilskudd. Barne- og familiedepartementet vil se nærmere på hva dette skyldes og om det er mulig, gjennom en dialog med vertskommunene, å rette på dette. Vi har derfor sendt brev til de seks vertskommunene dette gjelder, og hvor vi ber om en redegjørelse for hvorfor krisesenteret har fått mindre penger og også om at vertskommunene vurderer hvilke strakstiltak som kan iverksettes for at økonomien kan bedres for 2003.

I forbindelse med behandlingen av Dokument nr. 8:118 (2001-2002) Forslag fra stortingsrepresentantene May Hansen, Lena Jensen og Inga Marte Thorkildsen om finansiering av krisesentrene, sa jeg at voldsutsatte kvinner og barn må sikres et tilfredsstillende hjelpetilbud. Et tilfredsstillende hjelpetilbud forutsetter en tilfredsstillende finansieringsordning. Det er behov for en endring av dagens tilskuddsordning, idet den nåværende ordningen med øremerkede tilskudd er lite forutsigbar for krisesentrene. Og jeg vil minne om at Stortinget i den forbindelse sluttet seg til overgang til rammefinansiering fra 2004.

I den nylig framlagte familiemeldingen er vold i nære relasjoner grundig omtalt. Jeg vil, i samarbeid med justisministeren, sørge for at krisesentrene blir fokusert i den neste handlingsplanen mot vold mot kvinner, som Regjeringen legger frem på slutten av inneværende år. Regjeringen vil også i det videre arbeidet vurdere hvordan tiltak overfor voldsutsatte kvinner kan sikres, gjennom lov, regelverk eller på andre måter.

SPØRSMÅL NR. 579**Innlevert 20. mai 2003 av stortingsrepresentant Ågot Valle****Besvart 27. mai 2003 av arbeids- og administrasjonsminister Victor D. Norman****Spørsmål:**

"Statsråden erkjenner at han ikke sørget for å arkivere en faks som inneholdt opplysninger vedrørende Aker/Kværner-saken. En viktig målsetting nedfelt bl.a. i offentlighetsloven, er at det skal være mulig å etterprøve beslutningsgrunnlaget til Regjeringa og departement.

Erkjenner statsråden at ved å kaste faksen har han brutt intensjonene i offentlighetsloven - skjer dette ofte - og hvilken praksis vil statsråden sørge for at departementet følger slik at loven kan overholdes?"

Svar:

Under arbeidet med spørsmålet om jeg skulle anmode om å få overført den konkurransemessige behandlingen av fusjonen mellom Aker Maritime ASA og Kværner ASA fra EU-kommisjonen til norske konkurransemyndigheter, fikk jeg flere telefonhenvendelser fra personer som ønsket å gi synspunkter på, og relevante opplysninger om, saken. En av henvendelsene var fra Tore Tønne, som fulgte opp telefonhenvendelsen med en telefaks dagen etter at vi snakket sammen. Denne faksen ble ikke journalført og arkivert, noe jeg i ettertid klart erkjenner var en feil som jeg må ta ansvaret for. Faksen er senere blitt borte, og som jeg har gitt uttrykk for offentlig, ser jeg ikke bort fra at jeg kan ha kastet den.

Selv om jeg i ettertid erkjenner at faksen ikke ble behandlet på rett måte i forhold til arkivforskriften, har det på ingen måte vært min mening å opptre i strid med intensjonen i offentlighetsloven. Tvert imot har jeg praktisert full meroffentlighet når det gjelder alle sider ved henvendelsen. I programmet Brenn-

punkt på NRK 27. april 2003 opplyste jeg på eget initiativ at jeg hadde mottatt en faks fra Tønne om saken; da det viste seg at faksen var blitt borte, ble bl.a. Tønnes familie kontaktet for å finne ut om det var mulig å få et eksemplar av faksen derfra; da jeg fikk det, ba jeg om familiens tillatelse til å offentliggjøre faksen; og da jeg fikk slik tillatelse, sendte jeg straks kopi av faksen til de to avisene som hadde bedt om kopi, nemlig Dagens Næringsliv og Bergens Tidende. Fakseeksemplaret jeg fikk fra familien er selvfølgelig i ettertid journalført og arkivert på vanlig måte.

Når det gjelder spørsmålet om dette skjer ofte, er svaret selvfølgelig nei. Etter at jeg kom i departementet har jeg innskjerpet administrative rutiner, og selv om ingen kan garantere at det ikke forekommer feil, kan jeg forsikre at både jeg og mitt embetsverk setter sin ære i et mest mulig komplett arkiv. I departementet har vi likevel på bakgrunn av denne beklagelige hendelsen gjennomgått og innskjerpet administrative rutiner rundt dokumentbehandlingen. Det legges stor vekt på at post og saksdokumenter behandles i henhold til arkivforskriften og offentlighetslovens regler. Telefakser og e-post vurderes ut fra de samme kriterier som vanlig post når det gjelder journalføring og arkivering. Ved innsynsbegjæringer fra pressen strekker departementet seg langt for å ivareta prinsippene om meroffentlighet. Bortsett fra i saker som er omfattet av taushetsplikt og i noen tilfeller ansettelses, er min holdning at det skal praktiseres stor grad av offentlighet rundt de dokumenter mitt departement behandler og som ikke har karakter av interne arbeidsnotater eller notater knyttet til regjeringsbehandling av saker.

SPØRSMÅL NR. 580**Innlevert 20. mai 2003 av stortingsrepresentant Olav Akselsen****Besvart 23. mai 2003 av nærings- og handelsminister Ansgar Gabrielsen****Spørsmål:**

"I Statkraft sin årsrapport for 2002 kjem det fram av styret sin årsberetning at styret i 2002 har søkt eiegaren, altså staten, om at det vart tilført ny eigenkapital til selskapet.

Kva gjer Regjeringa med styret sin søknad?"

GRUNNGJEVING:

Bortfallet av statsgarantiar for nye lån etter endringa av lov om statsforetak, vil i samsvar med styret i Statkraft svekke selskapet sin konkurransekraft og kredittverde dersom eigenkapitalen ikkje styrkast. Statkraft sin kapitalstruktur er etter styret ikkje tilpas-

sa ein situasjon utan garanti. Etter styret sin vurdering er ein kapitalforsterking heilt nødvendig for å kompensere verknaden av endringane i selskapet sine rammevilkår ved at statsgarantiane no er fjerna. På den bakgrunn har styret søkt eigaren om meir eigenkapital.

Svar:

Statkraft har søkt om meir eigenkapital som følgje av bortfall av statsgarantiar og den planlagde omdanninga til statsaksjeselskap. Denne søknaden er til vurdering. Nærings- og handelsdepartementet har ein nær dialog med selskapet om kapitalsituasjonen og ein eventuell omdanning til statsaksjeselskap.

I vurderinga av kapitalsøknaden er det mange komplekse spørsmål som må handterast. Blant anna må effekten av konkurransestyresmaktene sitt pålegg om sal av store eigendelar vurderast. Vidare er det

nødvendig å sjå korleis gjeldsbyrden for selskapet utviklar seg, og kva for krav som må oppfyllest for at selskapet skal kunna få ein tilfredsstillande kredittvurdering hos långjevarar. Kapitaliseringa må sjåast i samanheng med den strategi som Statkraft skal fylgje i åra som kjem.

Eg vil òg vurdere å sjå kapitaliseringa i samanheng med val av tilknytingsform, om selskapet framleis bør vera eit statsføretak, eller om det bør endrast til eit aksjeselskap. I denne samanhengen må også behandling av skattespørsmål og dokumentavgift vurderast.

I vurderinga vil det bli lagt vekt på Stortinget og regjeringa sine målsetjingar for Statkraft, slik dei går fram av St.meld. nr. 22 (2001-2002) og Innst. S. nr. 264 (2001-2002). Det vil bli fremma ein sak for Stortinget så snart det er tatt stilling til søknaden.